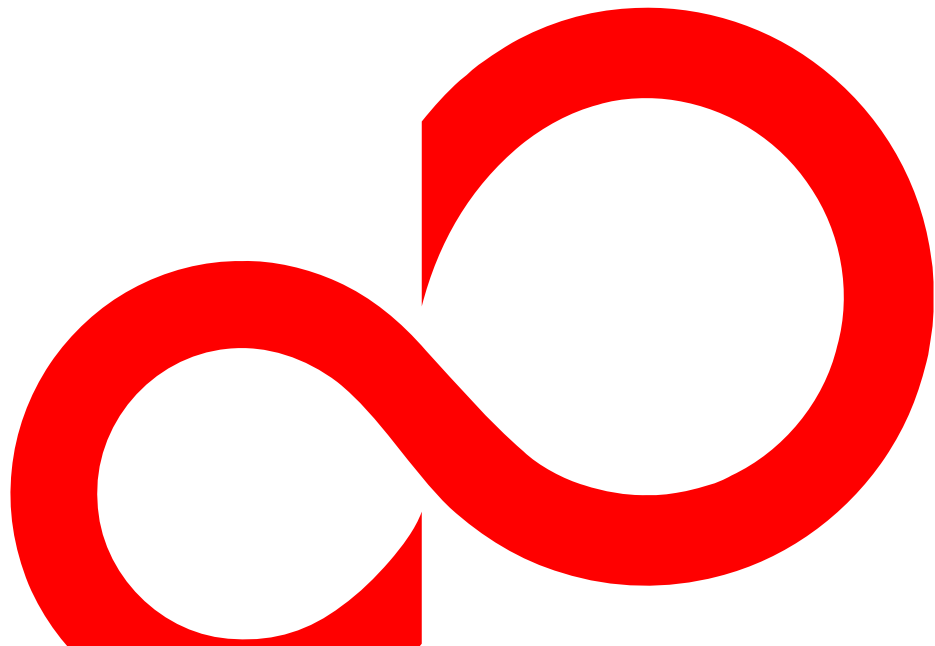

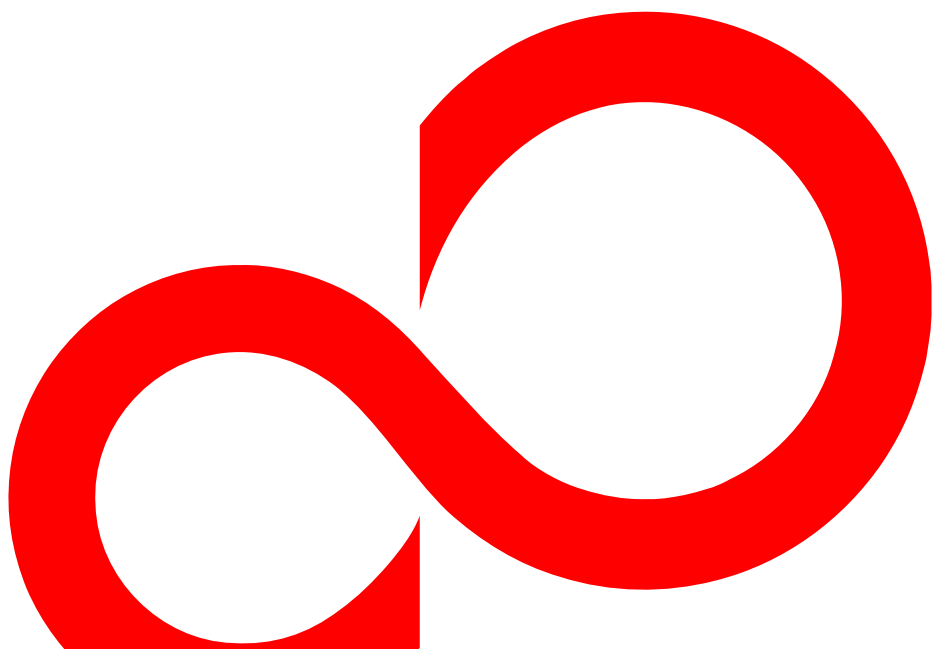
VETUMA esittely

VETUMA-yleiskoulutus, osa 1
pp.kk.2006

- **Miten VETUMA-palvelu syntyi**
- **Mitä VETUMA-palvelu tekee**
- **VETUMA ja sähköinen asiointi**
- **VETUMA-palvelun tekniikoista**
- **VETUMA-palvelun asiakkuus**
- **Missä mennään**

Miten VETUMA-palvelu syntyi

Sähköinen asiointi yleisty julkishallinnossa

**Paremmat palvelut ja saatavuus
=> tyytyväisemmät kansalaiset**

Minne tahansa

Milloin tahansa

Missä tahansa

Välitön vaste automatisoiduissa rutiiniasioissa

Kesämökki

Vanha isoäiti

Integraatio sähköiseen asianhallintaan

Koti

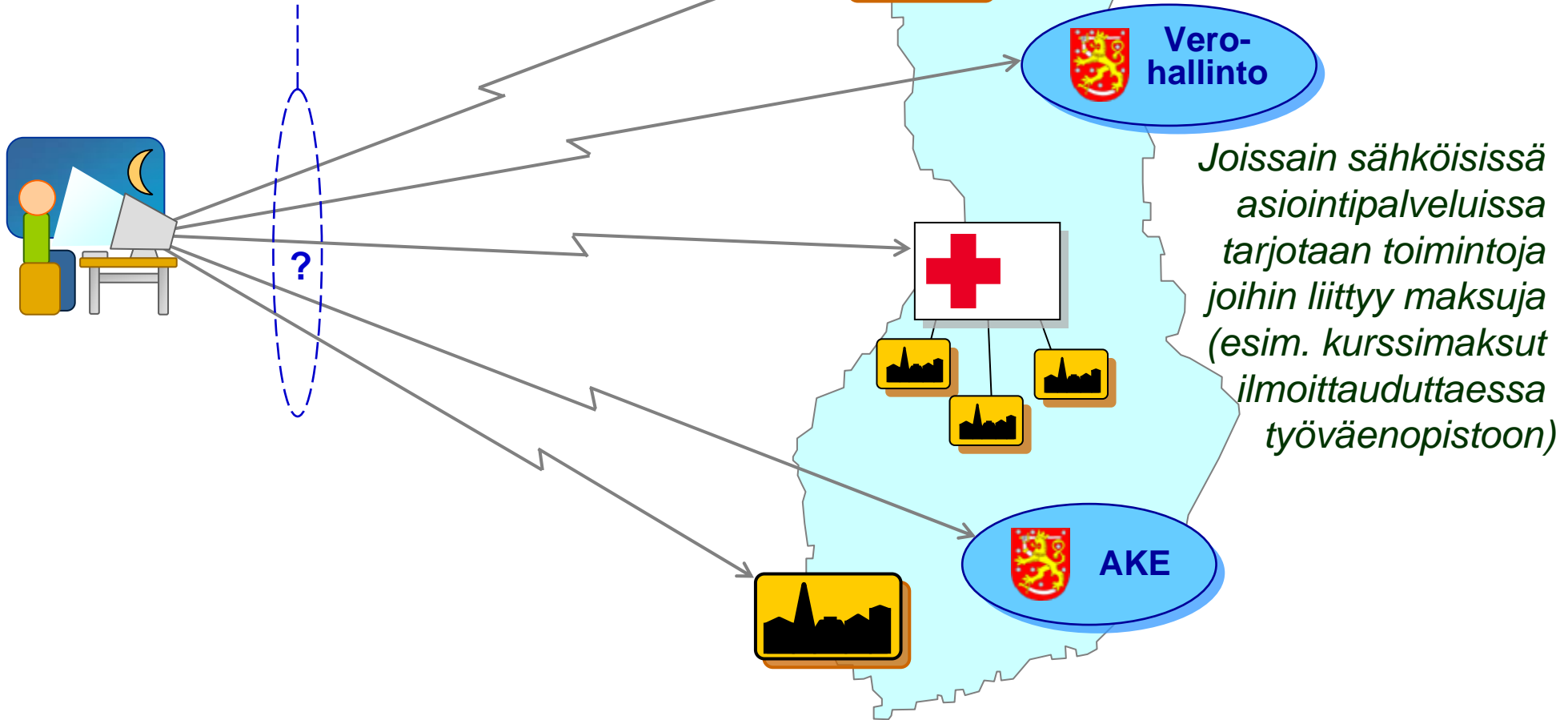
Säästöt asiointiin ja palveluiden tuotannossa

Palvelutuotannon hajautus

Rutiiniasoiden käsittelyn automatisointi

Tarve tunnistukseen ja maksatukseen

Joissain sähköisissä asiointipalveluissa tarjotaan toimintoja joissa täytyy tietää sen kansalaisen henkilöllisyys joka pyytää kyseisiä toimintoja

HelMet

Kysy henkilökunnalta

Anna seuraavat tiedot:

Nimi: Meikäläinen, Matti

Kirjastokortin numero: 2 0000 00000 0000

Tunnusluku (PIN): 9999

Jos Sinulla ei vielä ole tunnuslukua, saat sen mistä tahansa Espoon, Helsingin, Kauniaisten tai Vantaan kirjastosta esittämällä kirjastokortin.

Vinun Espooni E-palvelut

Käyttäjätunnus

Salasana

Sisään

[Työväenopiston kurssit](#)
[Asumisoikeushakemus](#)
[HelMet kirjastopalvelut](#)
[Päivähoitohakemus verkossa](#)
[Tilavarauspalvelu](#)

AINO
AINEISTOTIETOKANTA

Pikahaku: Kaikki aineistolajit

Kirjaudu sisään

Asiakastunnus Salasana Kirjaudu sisään

[Haku](#)
[Selaus](#)
[Pikahaku](#)
[Haku lapsille](#)
[Musiikkihaku](#)

Verkkomaksaminen on vielä harvinaista

ETUSIVULLE

SUORITA MAKSU:

KALASTUKSENHOITOMAKSUT

Joitain julkishallinnon maksuja voi jo nyt maksaa verkossa:

Kalastuksenhoitomaksu - vuosi 20,00 EUR

Valitse vuosi: 2006

LISÄÄ KORIIN

ESPOON kaupunki

Espeen palvelut | Espoon hallinto | Kaupunki- ja paikalliskeskukset | Mirk

6,00 EUR

ä: Päivä

Kuukausi

2006

LISÄÄ KORIIN

Etusivu > Venepaikkojen hakemi...

Venepaikkojen hakeminen, maksut ja ohjeet

VENEPAIKKOJEN HAKEMINEN, MAKSUT JA OHJEET

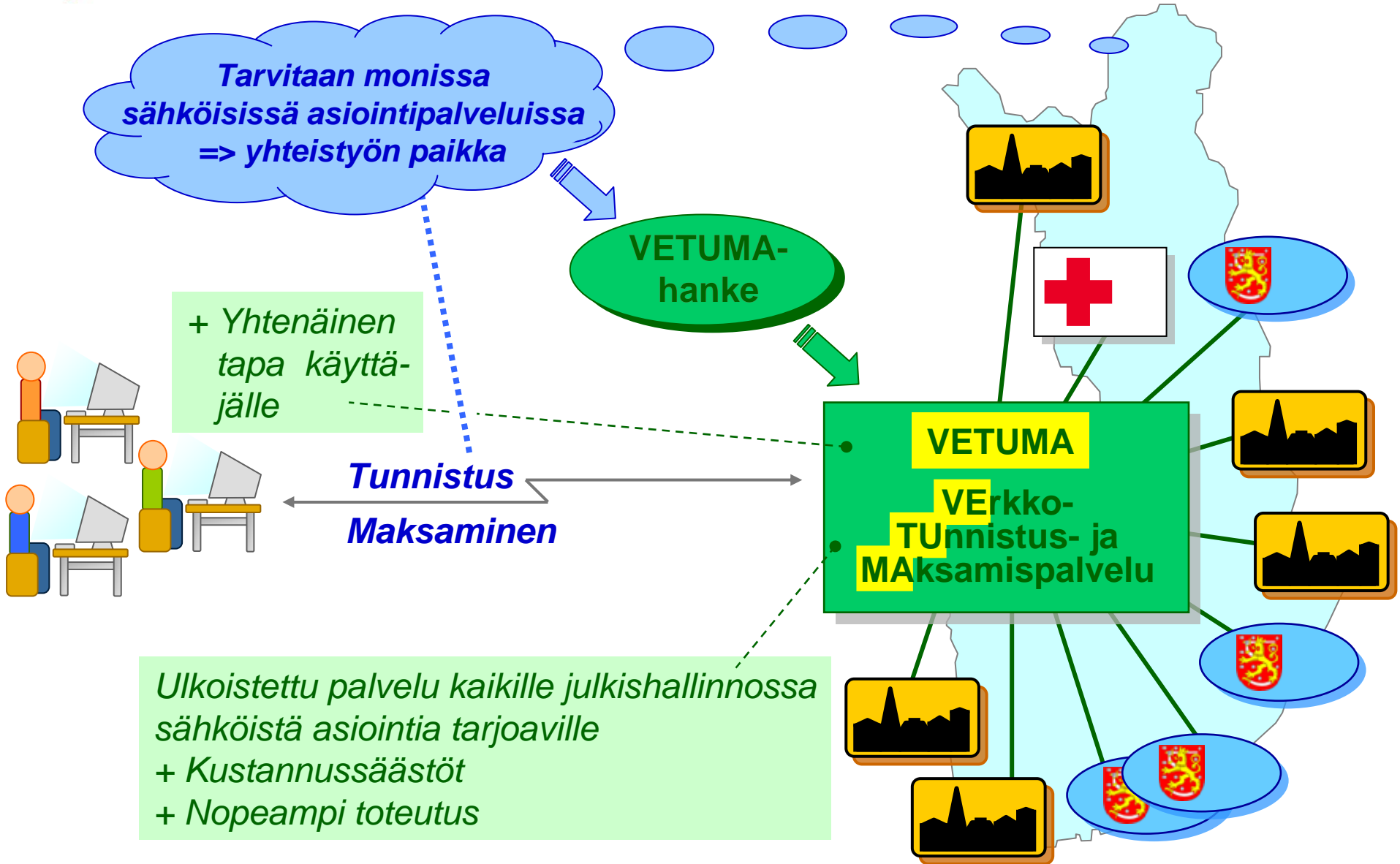
Mutta usein täytyy vielä tyytyä vanhoihin konsteihin:

Venepaikkamaksut/vanhat asiakkaat

Vuosittainen venepaikkamaksu maksetaan kotiin lähetettävällä laskulla. Venepaikan haltijan on huolehdittava, että osoite, johon lasku lähetetään on oikea. Maksun laiminlyönti tai eräpäivän jälkeen maksaminen aiheuttaa venepaikan menetyksen.

ähän.

VETUMA:n takana IT-synergia tavoite

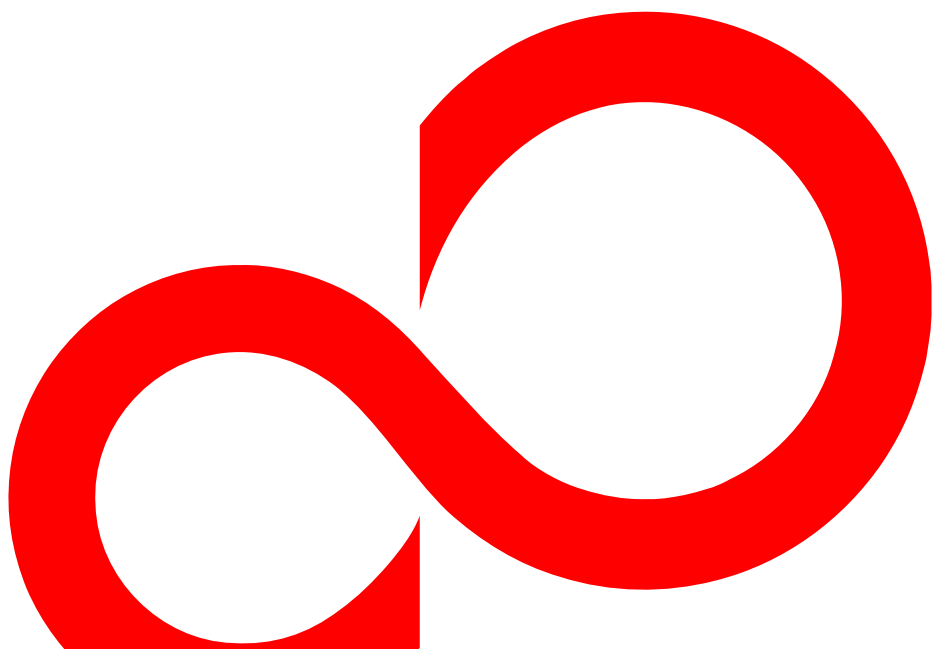
Muita verkkotunnistuspalveluita

- Tupas
  - Suomen pankkiyhdistyksen määrittelemä rajapinta
  - Kaikilla pankeilla oma toteutus, sopimus tehtävä kunkin kanssa erikseen (hinta tuplaten se mikä VETUMA:n kautta liityttäessä)
- tunnistus.fi
  - Kilpailutettu vain Katve-konsortion käyttöön (Kela, Tm, Verottaja)
  - Tupas- ja HST-tunnistus (ei allekirjoitusta eikä maksatusta)
  - Oma rajapinta
- KATSO
  - Täydentää Katve-konsortion tunnistus.fi-palvelua
  - Henkilön tunnistus yrityksen edustajana, roolit/valtuudet
  - Standardirajapinta (Liberty, SAML)
- tunnistus.etk.fi
  - Yksityinen (eläkevakuutusyhtiöt ja eläkekassat) => ei julkishallinnolle

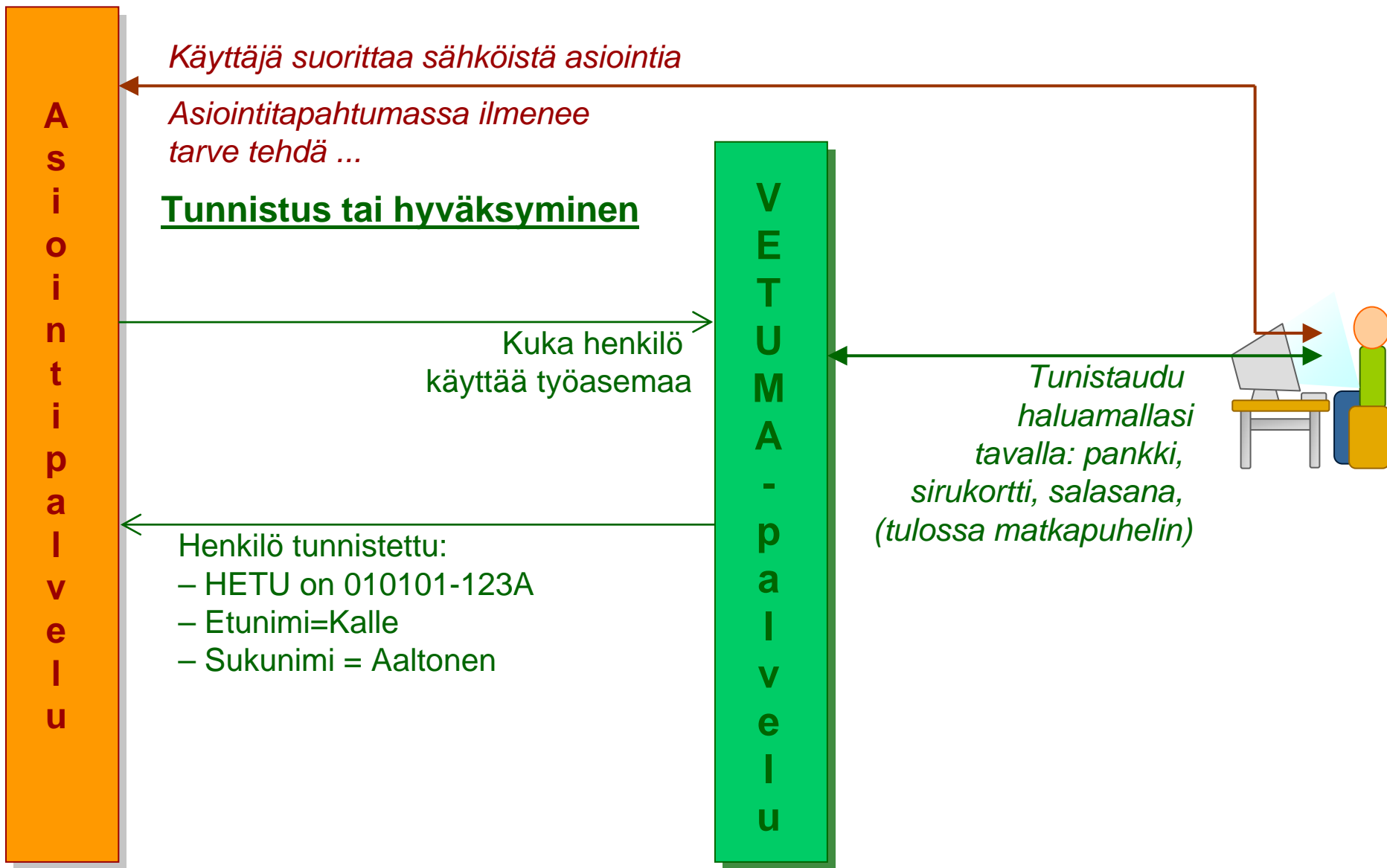
VETUMA-hankkeen kulku

- Espoon ja Vantaan yhteisen tunnistus- ja maksamispalvelun aikaansaaminen vireille tammikuussa 2004
- Keväällä 2004 mukaan Helsinki, Kauniainen ja Valtio (Sm, Lvm, Vnk, Vm)
- Kiinnostus leviää, uusia kiinnostuneita kuntia ja kuntayhteisöjä mukaan (kaikkiaan n. 60)
- Keväällä 2005 tarjouskilpailu jota koordinoivat Helsinki ja Hansel
- Palvelun toimittajan valinta kesäkuussa 2005 (Fujitsu Services Oy)
- Ensimmäisen vaiheen toteutus syksy 2005 – kevät 2006
- Palvelu käyttöön vaiheittain vuonna 2006
- Ensimmäiset pilotit keväällä 2006

Mitä VETUMA-palvelu tekee

Tunnistus tai hyväksyminen

[HST-tunnistus](#)
[Pankkitunnistus](#)
[Käyttäjätunnus-Salasana](#)

- Valitse tunnistautumistapa.
- [Ohjeita](#)

Pankkitunnistus

[Osuuspankki](#)

[Ålandsbanken](#)

[Nordea](#)

[Sampo](#)

[Tapiola](#)

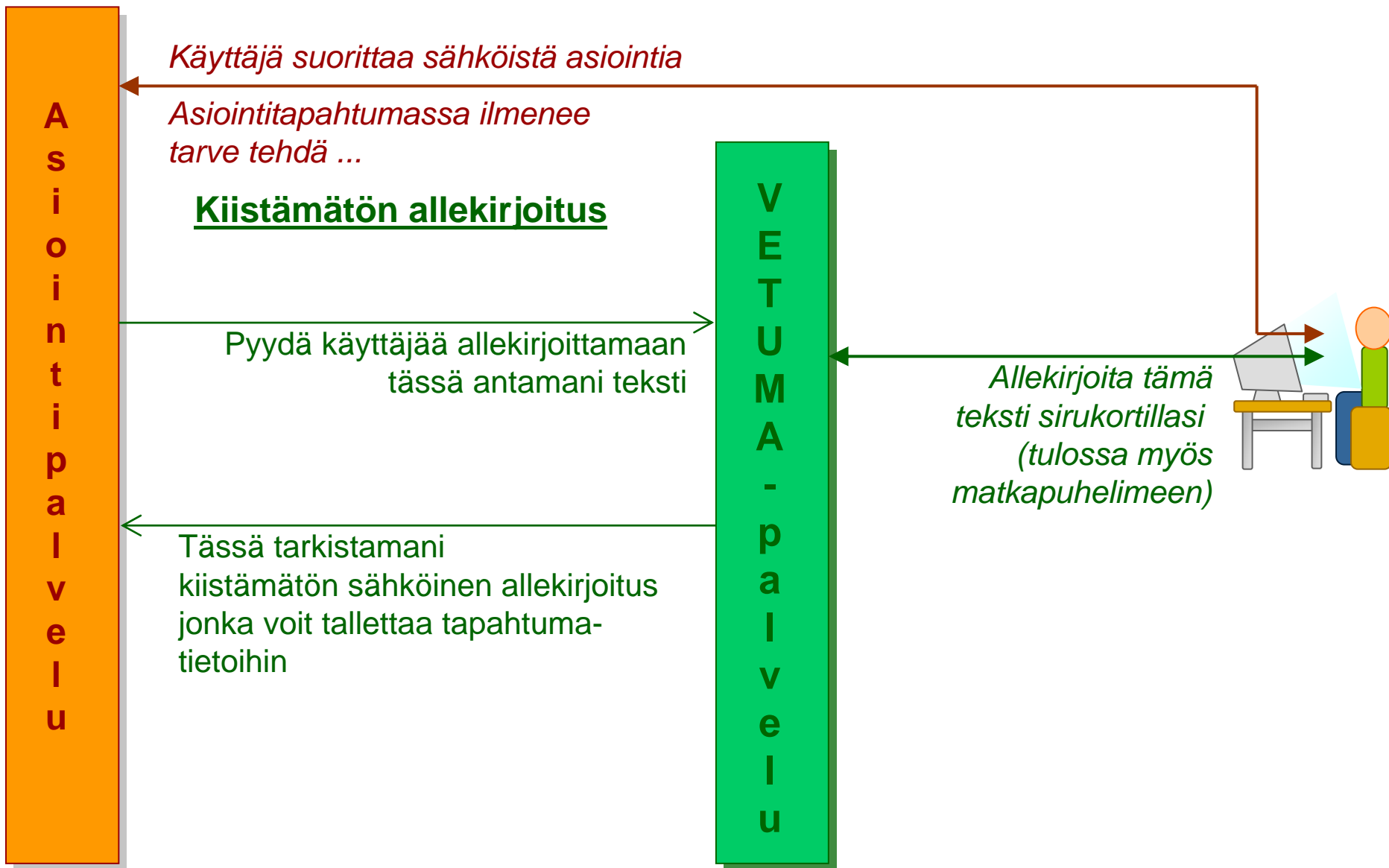

[Säästöpankki](#)

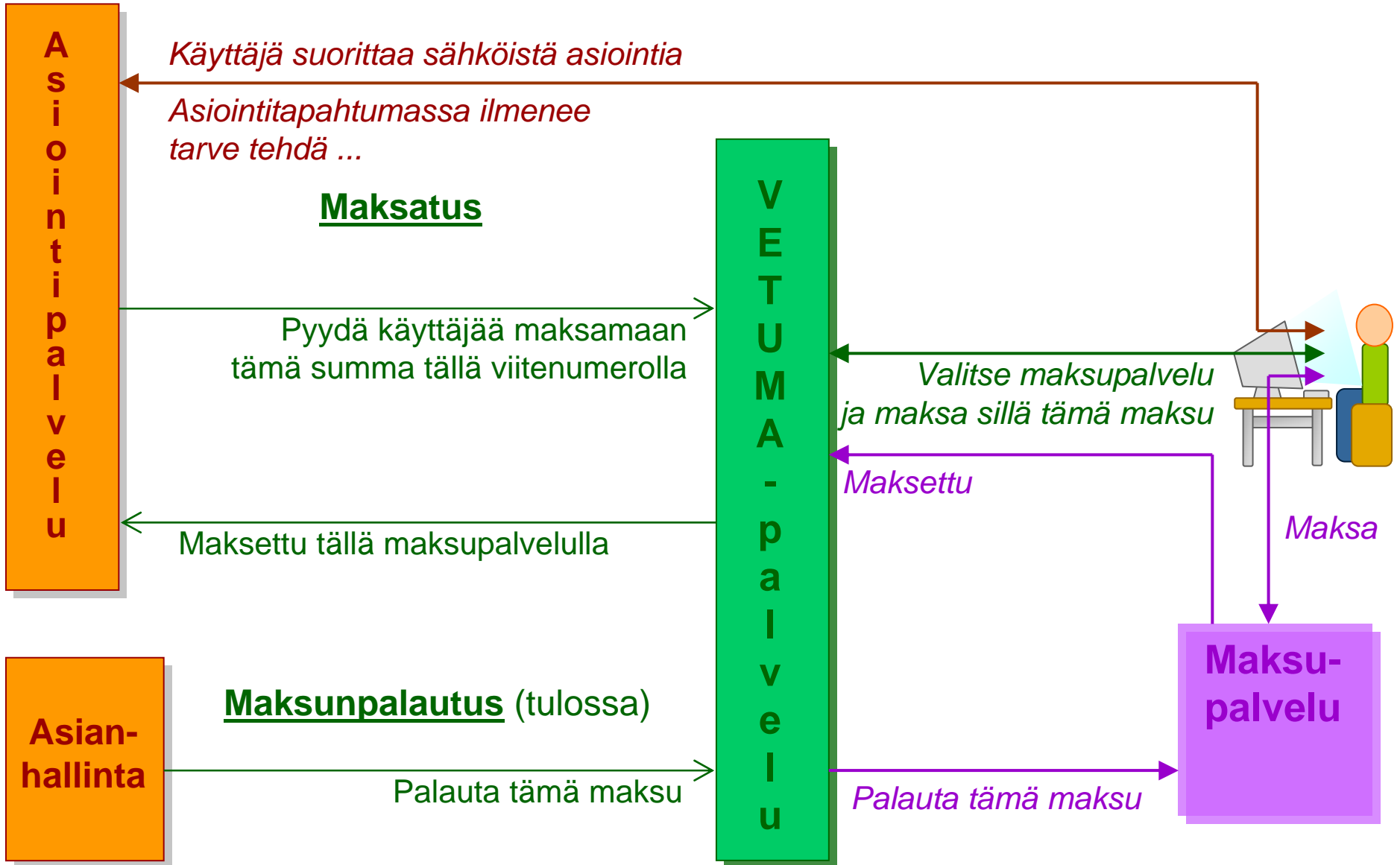
Handelsbanken

[Handelsbanken](#)

Kiistämätön allekirjoitus

Maksatus

Roolijako

- Tunnistus:

- VETUMA-palvelu huolehtii tunnistuksesta
- Asiointisovelluksen vastuulla on pääsynvalvonta ja käyttäjää koskevien tietojen hallinta

- Allekirjoitus:

- VETUMA-palvelu huolehtii allekirjoituksen suorittamisesta
- Asiointisovelluksen vastuulla on allekirjoitettava teksti ja allekirjoituksen tallentaminen

- Maksatus

- VETUMA-palvelu huolehtii maksatuspyyntöjen välittämisestä erilaisille maksupalveluille
- Asiointisovelluksen vastuulla on tietää mikä maksaa ja miten paljon, muotoilla maksutapahtuman viestit, ja kytkeä maksutapahtumat maksujen seurantaan

VETUMA-käyttäjärekisterit

- VETUMA-asiakas voi ylläpitää VETUMA-palvelussa omaa käyttäjärekisteriä käyttäjätunnus-salasanatunnistusta varten
  - Tarvitaan vain jos halutaan tarjota käyttäjätunnus-salasanatunnistus
  - Asiakas voi kieltää käyttäjätunnus-salasanatunnistuksen käytön (mikään sovellus ei silloin voi sitä käyttää)

- Eri asiakkaiden rekisterit ovat keskenään riippumattomia =>
  - Asiakkaan **A** palveluun ei voi tunnistautua asiakkaan **B** käyttäjärekisterillä
  - Sama kansalainen voi esiintyä useamman asiakkaan rekisterissä

- Asiakas vastaa oman rekisterinsä ylläpidosta: identiteetin toteaminen, rekisteröinti, päivitykset

VETUMA-palvelun hyödyt

▪ **Julkishallinnon palveluntarjoajan kannalta:**

- Ulkoistettu palvelu => ei ylläpitokustannuksia, tapahtumapohjainen laskutus jonka valtio maksaa ainakin 2007 loppuun
- Edulliset hankintakustannukset: Valtio maksaa liittymismaksun, edulliset puitesopimukset pankkien ja VRK:n kanssa
- Asiointipalvelut nopeammin valmiiksi (ei tarvitse keksiä pyörää uudestaan)

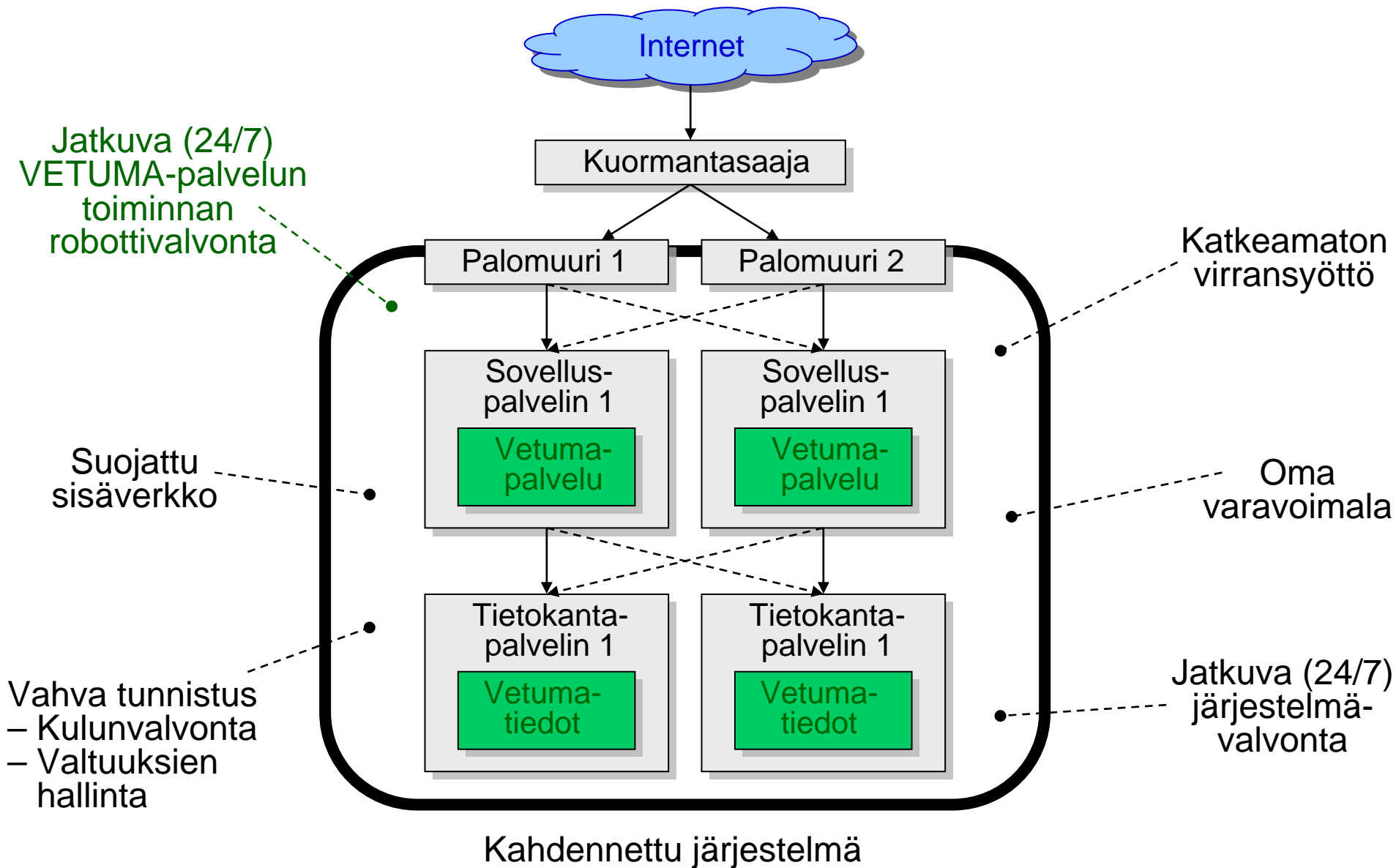
▪ **Kansalaisen kannalta:**

- Samat tutut menetelmät kuin yksityiselläkin puolella (verkkokauppa, pankit, vakuutusyhtiöt)
- Muistettavien tunnusten ja salasanojen määrä pysyy kurissa
- Valittavissa turvalliset tunnistusmenetelmät (HST ja Tupas)

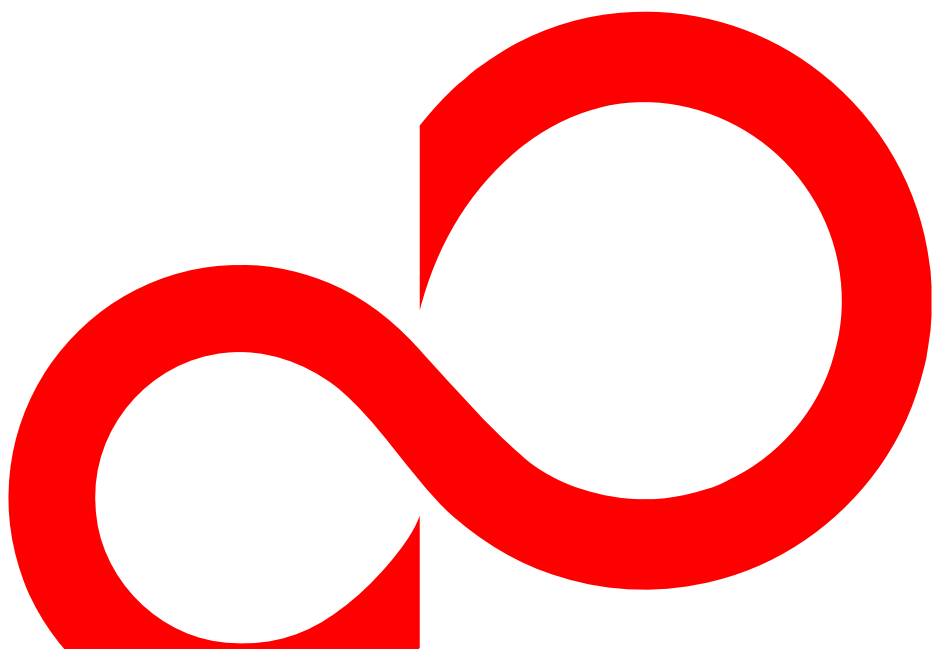
▪ **Ohjelmistojen tuottajien kannalta:**

- Edesauttaa sähköisen asioinnin markkinan kasvua
- Auttaa tekemään nopeammin ja pienemmillä kustannuksilla sovelluksia joissa tunnistus, hyväksyntä, allekirjoitus ja/tai maksatus – eri menetelmillä

VETUMA-palvelun tuotantoympäristö

VETUMA ja sähköinen asiointi

Vastaa tulevaisuuden haasteisiin, esimerkiksi:

- Väestörakenteen muutokset
- Kustannuspaineet

Tarvitaan tunnistusta ja maksatusta

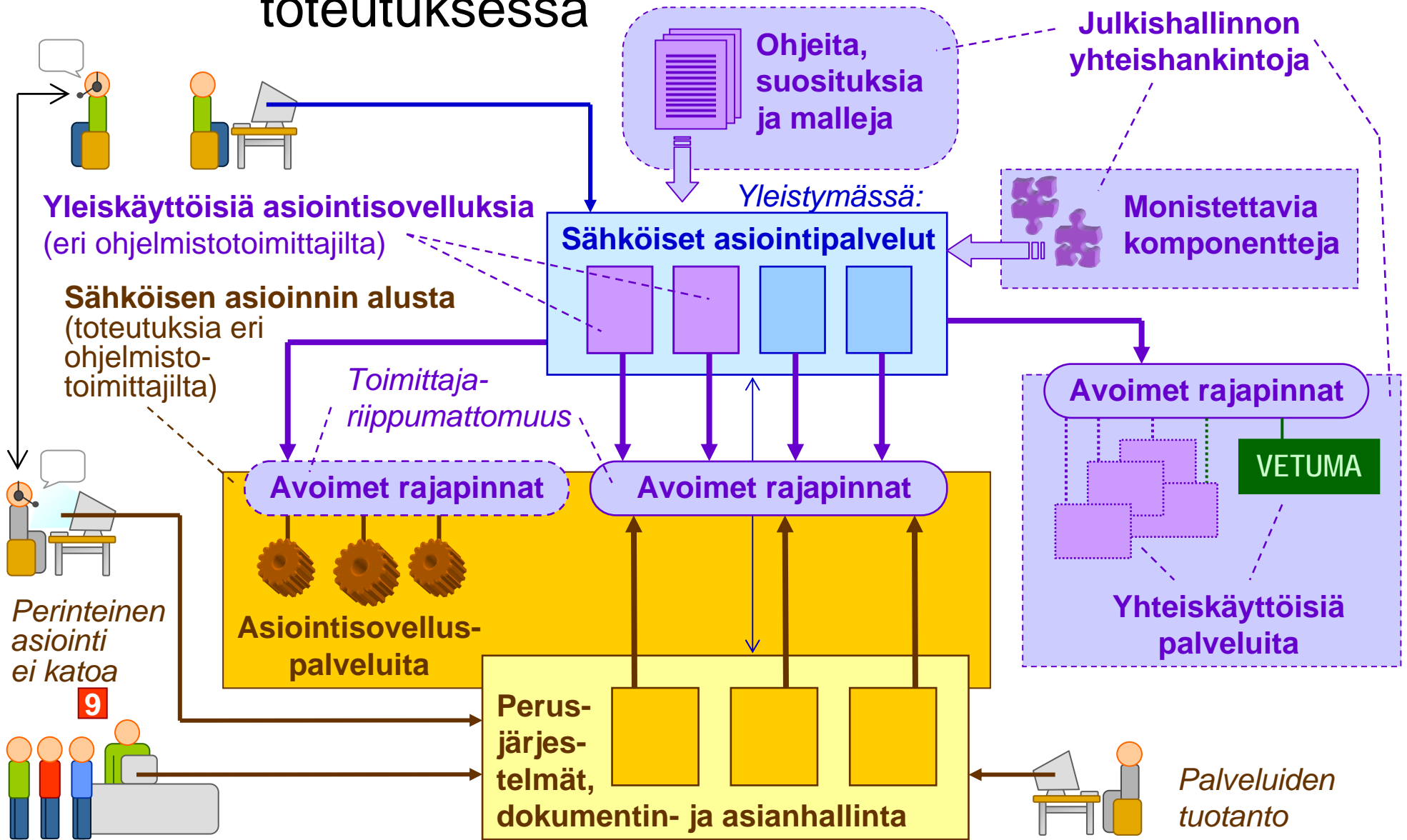
Mahdollistaja:

- Tuottavuuden parantamisessa
- Asiointielämyksen parantamisessa

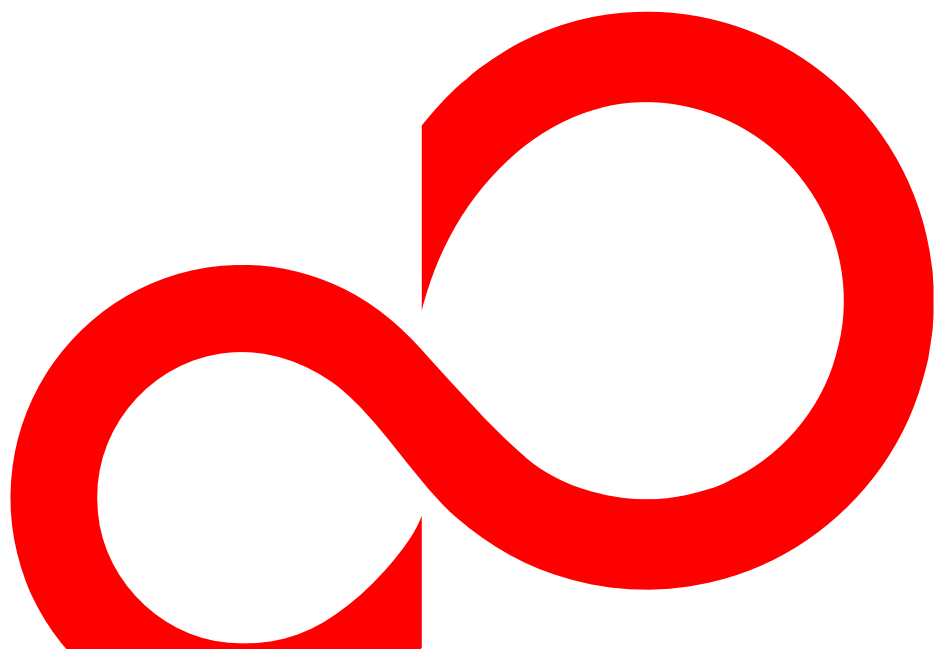
VETUMA
 Kustannustehokas ratkaisu tunnistukseen, kansalaisen allekirjoitukseen ja maksatukseen

Edellytetään julkishallinnon IT-strategiassa

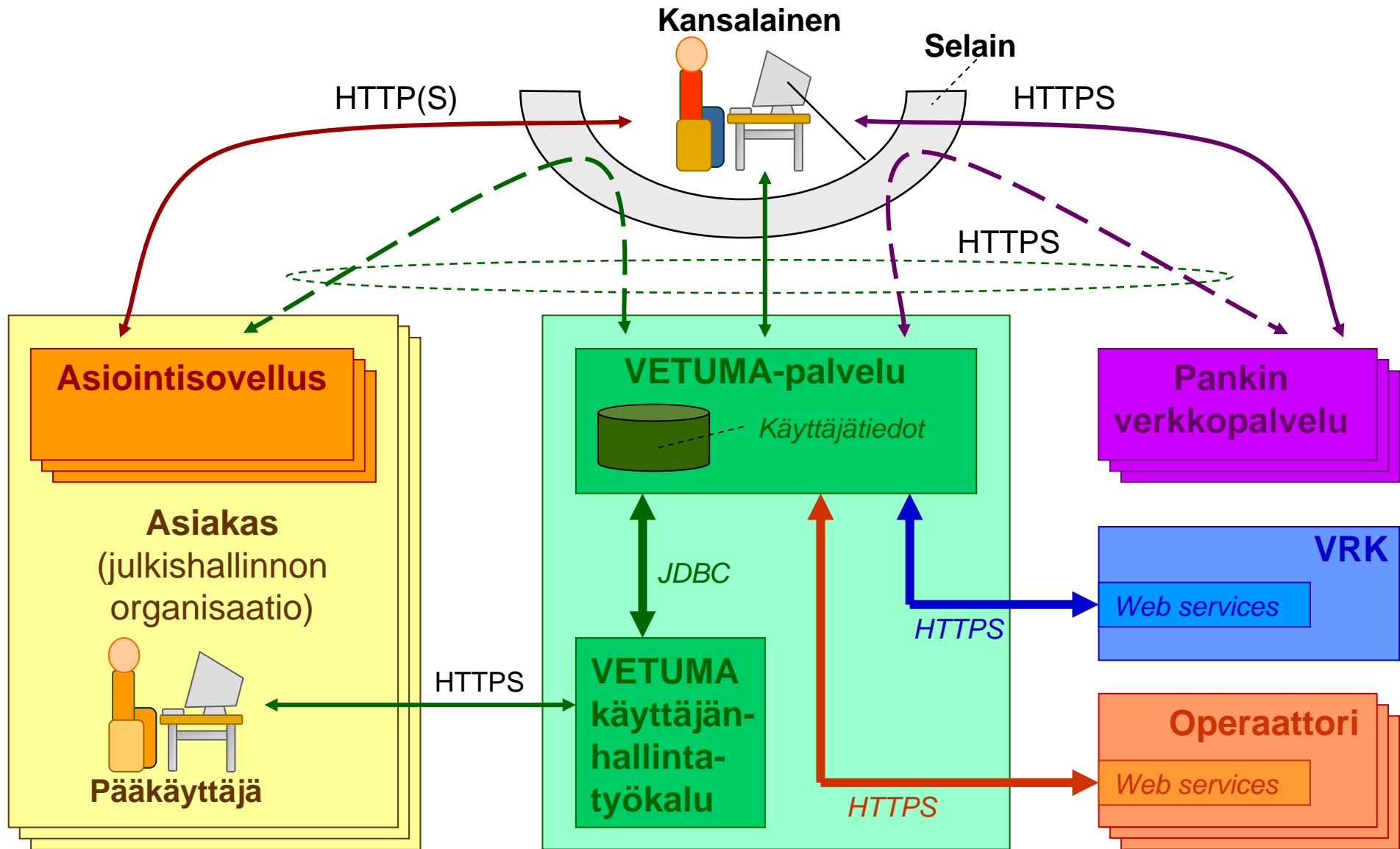
Toive: Synergia avuksi sähköisen asioinnin toteutuksessa

VETUMA-palvelun tekniikoista

VETUMA-palvelun toimintaympäristö

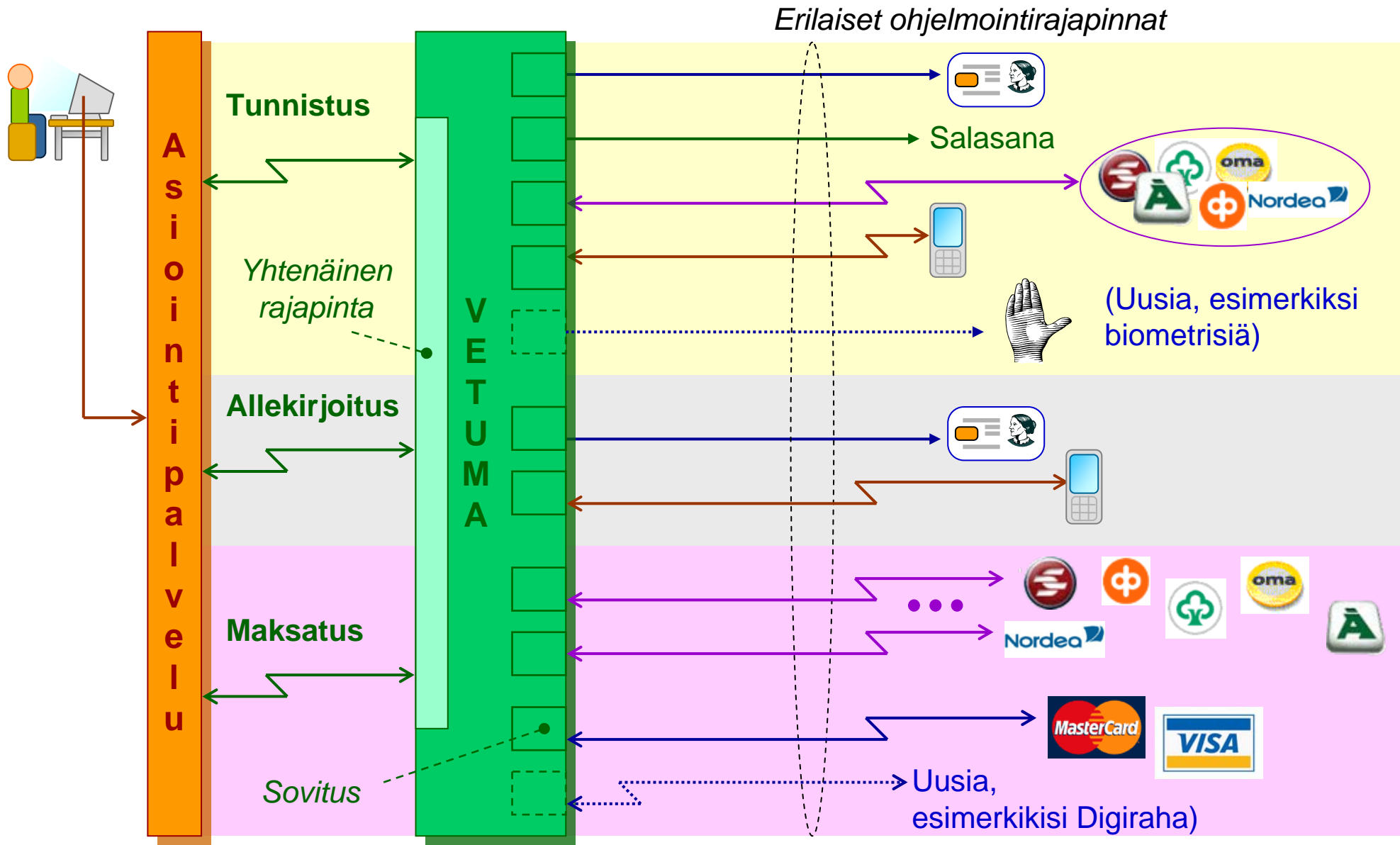

VETUMA-palvelun käyttö sovelluksissa on yksinkertaista

- VETUMA-palvelun kutsuminen sovelluksesta
  - Otetaan kutsuparametrit ja lasketaan standardikaavalla varmistuskoodi (tiiviste)
  - Rakennetaan rajapinnassa määritelty VETUMA-kutsu ja toimitetaan se standarditavalla työaseman kautta VETUMA-palvelulle
- VETUMA-palvelun vastauksen käsittely sovelluksessa
  - Vastaus tulee HTTP:n POST-komennolla parametrit lomakkeen kenttinä
  - Lasketaan varmistuskoodi ja verrataan vastauksessa saatuun, hylätään vastaus jos koodit eivät ole samat
  - Poimitaan vastausparametrit lomakkeen kentistä sovelluksen muuttujiin
- Asiakas- ja sovellusriippumatonta toimintaa joka voidaan toteuttaa valmiskomponenteilla

Paljon toteutusmenetelmiä, yhtenäinen rajapinta

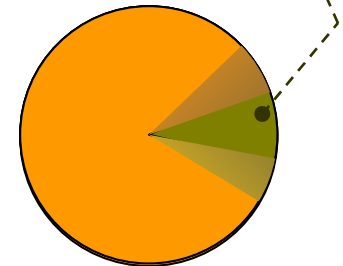
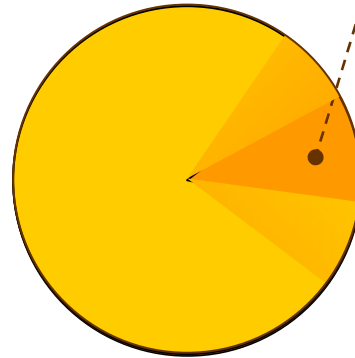
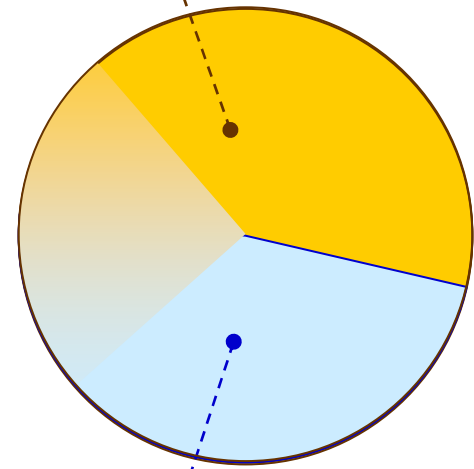

VETUMA-liitännän teko on siis pieni osuus sähköisen asiointipalvelun toteutustyössä

Asiointipalvelusovelluksen tekeminen

Tunnistus-, allekirjoitus- ja maksatustoiminnallisuuden tekeminen

VETUMA-liitännän tekeminen

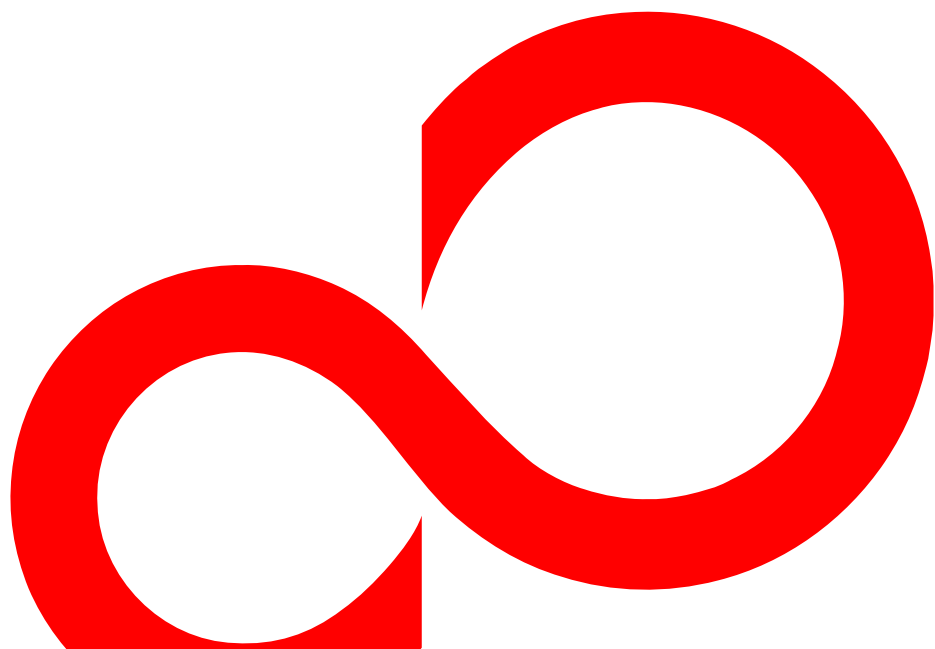

Asiointipalveluprosessin uudistaminen

Mitä kansalainen tarvitsee (työaseman ja verkkoyhteyden lisäksi)

- Tupas-tunnistus ja hyväksyminen, verkkomaksaminen:
  - Verkkopalvelusopimus jonkun pankin kanssa
- HST-tunnistus ja hyväksyminen, kiistaton allekirjoittaminen:
  - Tietoväline jossa on VRK:n kansalaisvarmenne (esimerkiksi HST-kortti, pankin sähköinen kortti, operaattorin SIM-kortti)
  - Sirukortinlukija ohjelmistoinen työasemassa (HST-korttia käytettäessä)
- Käyttäjätunnus/salasanatunnistus ja hyväksyminen:
  - Sillä organisaatiolla jonka asiointipalvelua kansalainen käyttää tulee olla käyttäjärekisteri VETUMA:ssa
  - Kansalaisen tulee olla rekisteröinyt itsensä kyseiseen käyttäjärekisteriin
  - (Kansalainen voi itse muuttaa salasanaansa VETUMA:n kautta)

VETUMA-palvelun asiakkuus

- **Sähköinen asiointipalvelu** = Julkishallinnon organisaation kansalaisille sähköisen asiointikanavan kautta tarjoama palvelu (VETUMA:n yhteydessä Internetin kautta)
- **VETUMA-palvelu** = Julkishallinnon organisaatioiden käytettävissä oleva palvelu kansalaisten tunnistukseen, hyväksyttämiseen, allekirjoitukseen ja maksatukseen sähköisessä asiointissa
- **Asiakas** = Julkishallinnon organisaatio tai organisaatioyhtymä joka on ilmoittautunut VETUMA-palvelun asiakkaaksi
- **Käyttäjä (loppukäyttäjä)** = Kansalainen joka käyttää asiakkaan asiointipalvelua ja jonka asiointipalvelu ohjaa VETUMA-palveluun suorittamaan sovelluksen määräämän toiminnon

Palvelun toimittaja

Koordinointi

KuntaIT

ValtIT

Palvelun tilaaja
(haltija)

VETUMA-
liittymä

VETUMA-palvelua
käyttäviä sovelluksia

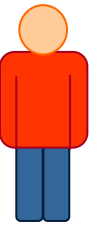
Ohjel-
mistotalot

Palvelun
asiakkaat

Käyttäjätunnus,
salasana,
HETU, nimitiedot

Palvelun
käyttäjä

Käyttö ilmainen

Kansalainen

Puite-
sopimukset

Tupas, maksut

Tupas- ja maksusopimukset

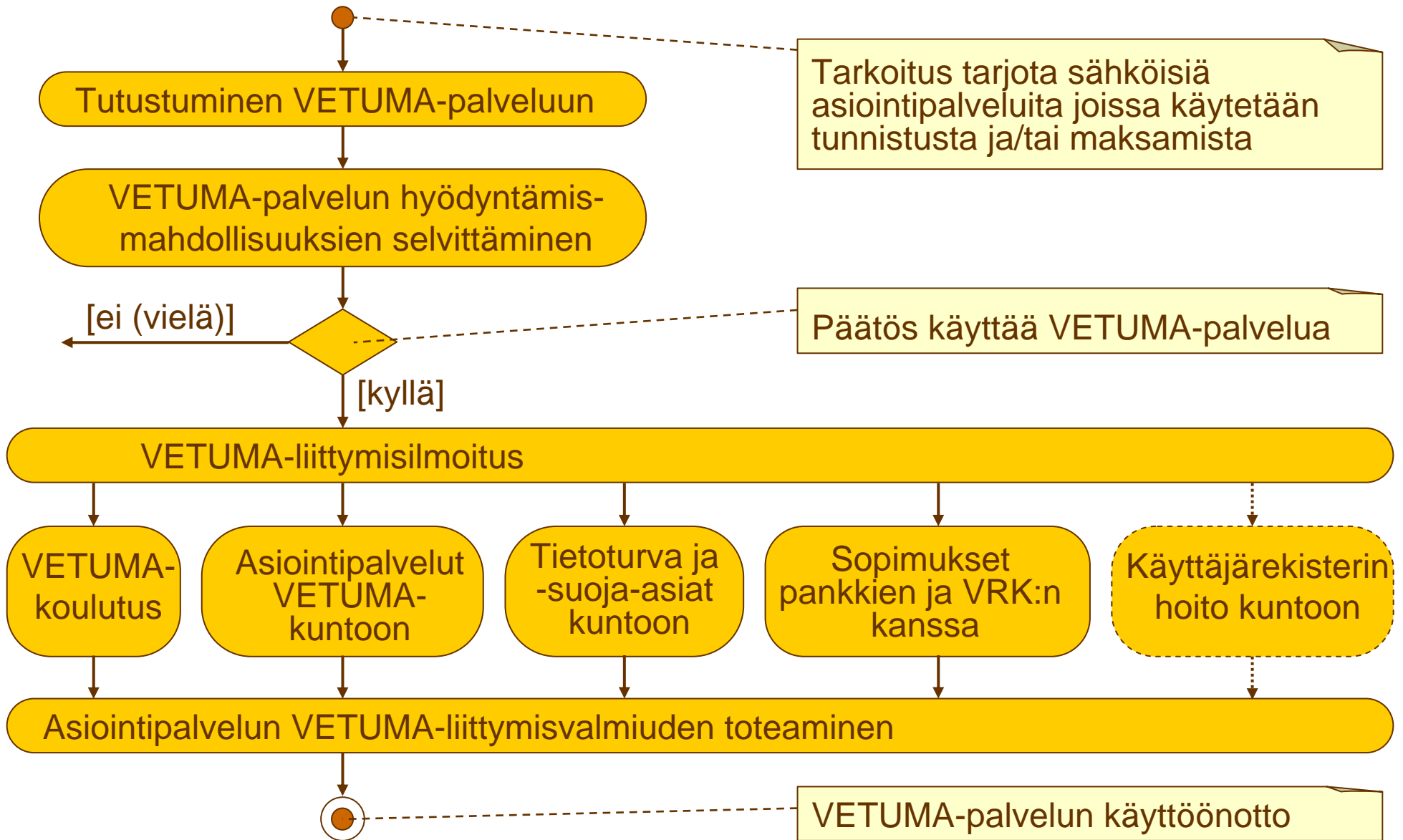
Verkkopalvelusopimukset

VTJ-käyttöso-
pimus

VTJ
tiedot,
varmen-
nukset

SATU, HETU
henkilötiedot VTJ:ssä

Tie VETUMA-palvelun käyttöönottamiseen

Asiakkuuden kustannusrakenne

- **VETUMA-palvelun käyttö:**

- Liittymismaksu ja VETUMA-tapahtumamaksut
- Valtio sitoutunut maksamaan vuoden 2007 loppuun saakka
Uusi hallitus päättää aikanaan jatketaanko samaa politiikkaa

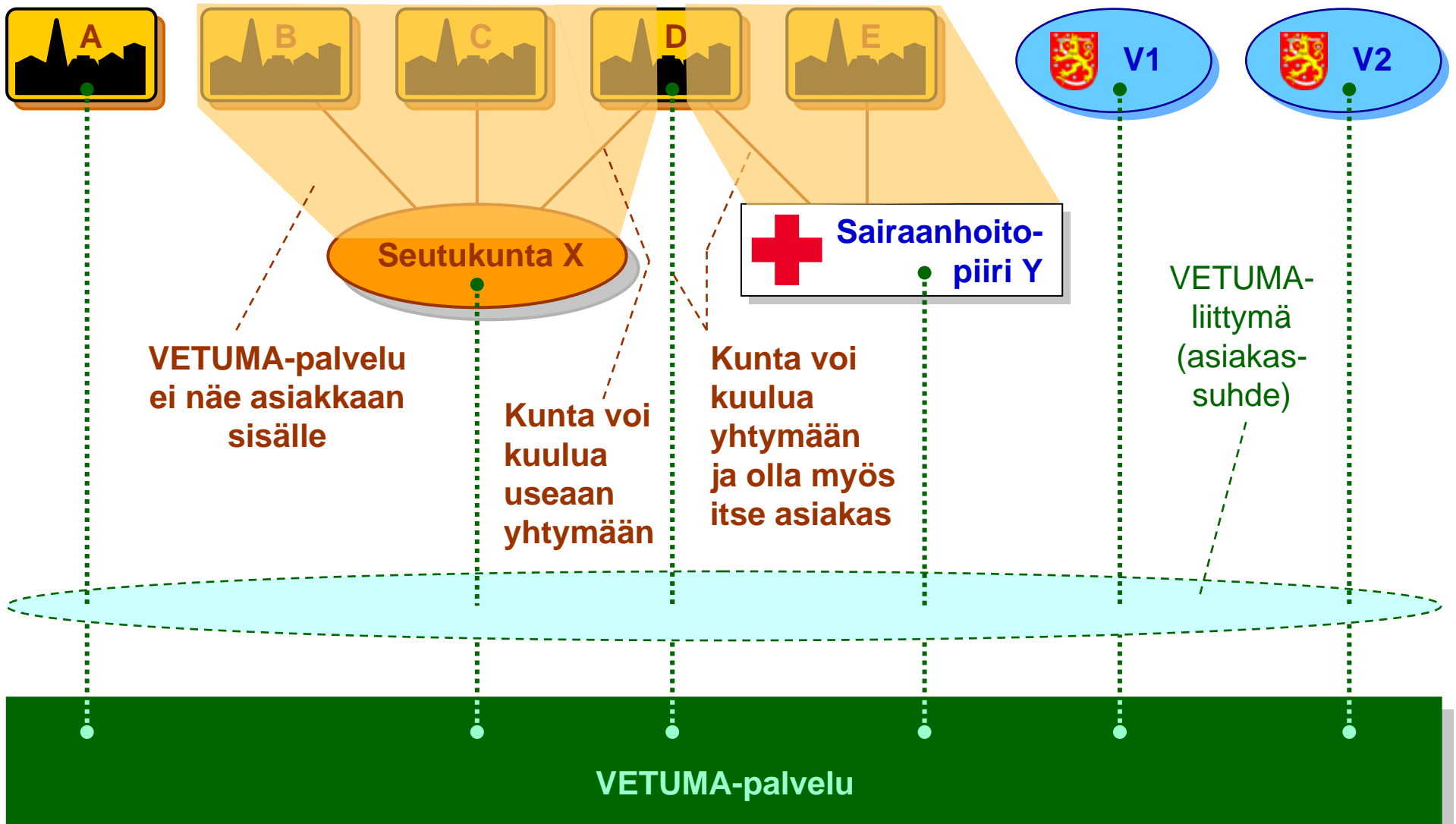
- **Taustapalveluiden käyttö (pankit, VRK)**

- Liittymismaksu ja tapahtumapohjainen laskutus,
- VETUMA:ssa edulliset puitesopimukset (hinta noin puolet verrattuna siihen, että ostaisi palvelun suoraan pankilta)

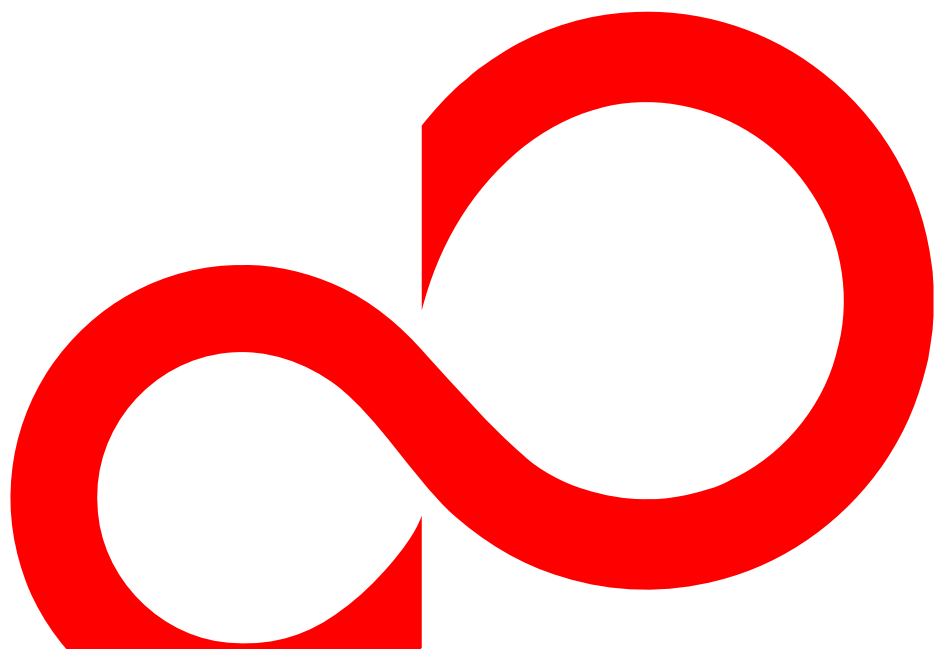
- **Asiakkaan omaan toimintaan liittyvät kustannukset:**

- Asiointipalveluiden integrointi, sisäiset käyttökustannukset
- Asiakas maksaa itse

Esimerkkejä VETUMA-asiakkuuksista

Missä mennään

- **Nyt käytävissä:**

- Tunnistaminen (Tupas, HST-sirukortti, käyttäjätunnus/salasana)
- HETU:n haku VTJ:stä HST-tunnistuksessa (sirukortilla on SATU)
- Hyväksyminen (Tupas, HST, käyttäjätunnus/salasana)
- Kiistaton allekirjoitus sirukortilla
- Verkkomaksaminen pankkien verkkopalveluilla

- **Vaihe 2** (myöhemmin vuoden 2006 aikana) lisäksi:

- Tunnistus ja hyväksyntä mobiililaitteilla: salasanan (PIN) kysyminen puhelinsoitolla, kertakäyttösalasana SMS:llä, mobiilivarmenne)
- Allekirjoitus mobiililaitteilla (mobiilivarmenne)
- Luottokorttimaksaminen (Luottokunta)
- Maksunpalautus (palveluilla jotka sitä tukevat)

VETUMA-palvelua hyödyntäviä hankkeita

- **Espoo:** Työväenopistojen ilmoittautuminen (seutuhanke)
- **Helmet:** Maksatus
- **Helsinki:** Tunnistus portaaliin, käyttöön mm:
  - Terveyskeskukseen (syksyllä 2006)
  - Avustushakemuksissa (4Q/2006)
- **Oulu:** Tunnistus kansalaisaloitteen tekemisessä
- **Tampere:** eLomakesovellukseen VETUMA-kokeilu
- **Turku:** Tunnistus portaaliin
  - Yhteisöjen tapahtumien julkaisu Turun tapahtumakalenterissa
  - Kirjastojen virtuaaliset lukupiirit
- **JUPA-hankkeessa mukana olevia kuntia:** sähköisten lomakkeiden käyttöön liittyvä tunnistus

VETUMA:n jatkokehitysmahdollisuuksia

- Voidaan laajentaa VETUMA-toiminnallisuutta, esimerkiksi:
  - Ottamalla käyttöön uusia tunnistus- ja maksumenetelmiä
  - Laajentamalla väestötietokyselyitä (enemmän tietoja, myös muissa kuin HST-tunnistuksessa)
- Voidaan tehdä teknisiä parannuksia, esimerkiksi
  - Parantamalla käyttöliittymää (päätetty tehtäväksi vuonna 2006)
  - Tuomalla lisää työkaluja pääkäyttäjille (rutiinitehtävien automatisointi)
- *Vaiheen 2 jälkeisiä jatkokehityskohteita ei ole vielä päätetty*
- Olisi erittäin hyödyllistä lisätä synergiaa myös muulla tavoin kuin VETUMA-palvelua jatkokehittämällä

Uusi tunnistuskäyttöliittymä (tavan valinta)

Sähköinen tunnistautuminen

[Palaa palveluun](#)

Olet tunnistautumassa palveluun: **Ankkalinna.fi**

Valitse tunnistautumistapa

Pankkitunnistus

Tunnistaudu Ankkalinna.fi-palveluun pankkisi myöntämällä pankkitunnuksilla.

Sähköinen kansalaisvarmenne

Tunnistaudu Ankkalinna.fi-palveluun poliisin myöntämällä sirullisella henkilökortilla tai OP-ryhmän Visa Electron -maksukortilla.

Käyttäjätunnus ja salasana

Tunnistaudu Ankkalinna.fi-palveluun palvelun tarjoajan myöntämällä käyttäjätunnuksella ja salasanalla.

[Tietoa palvelusta](#)

Kansalaisen tunnistus- ja maksamispalvelu
Valtiovarainministeriö

Uusi tunnistuskäyttöliittymä (Pankkitunnistus)

Sähköinen tunnistautuminen [Palaa palveluun](#)

Olet tunnistautumassa palveluun: **Ankkalinnna.fi**

1/3 | **1. Valitse pankki** - 2. Tunnistaudu - 3. Jatka asiointia

Valitse pankki

1. Valitse pankki.

Siirryt pankin verkkopalveluun, jossa varsinainen tunnistautuminen tapahtuu.

[Nordea](#)
[Tekstiversio](#)

[Sp/Pop](#)
[Tekstiversio](#)

[Osuuspankki](#)
[Tekstiversio](#)

[Tapiola](#)
[Tekstiversio](#)

[Sampo](#)
[Tekstiversio](#)

[Ålandsbanken](#)

[Handelsbanken](#)

[« Takaisin tunnistautumistavan valintaan](#)

Hyvä tietää

Pankkitunnistautumiseen tarvittavat pankkitunnukset, jotka saat tekemällä sopimuksen oman pankkisi kanssa.

Valitse pankki, jonka verkkoasiointiin tunnukset sinulla on. Seuraa pankin verkkopalvelun antamia ohjeita tunnistautumisesta.

Jos et muista pankkitunnuksiasi tai tarvitset muuta apua pankkitunnistukseen, ota yhteyttä pankkiisi.

[Tietoa palvelusta](#) Kansalaisen tunnistus- ja maksamispalvelu
Valtiovarainministeriö

